

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ПОДАТКОВОГО РЕФОРМУВАННЯ.**Г.Ф. Боднар***ІФНТУНГ, вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, Україна, 76019,
e-mail: bodnar@avangardco.ua*

Відповідно до Податкового кодексу, для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством [1]. Необхідність ведення обліку, пов'язаного з оподаткуванням, обумовлена необхідністю визначення правильного об'єкта та бази оподаткування при проведенні державного контролю за дотриманням податкового законодавства суб'єктами господарювання. Організація обліку для цілей оподаткування має здійснюватись таким чином, щоб забезпечити систему збору, накопичення, обробки та узагальнення інформації для визначення та сплати податкових платежів суб'єктами господарювання відповідно до вимог податкового законодавства. Податковий облік базується на даних бухгалтерського обліку та правилах податкового законодавства, забезпечує інформаційні потреби користувачів про нарахування та сплату податків і зборів. На основі даних обліку, який побудований на суцільному і безперервному фіксуванні господарських процесів платника податків, складається податкова звітність. Порушення у веденні обліку в системі оподаткування тягнуть за собою неправильне визначення розмірів нарахованих податкових платежів, їх неповну або несвочасну сплату до бюджету, фінансові санкції. Від створення ефективної системи обліку з метою оподаткування на рівні підприємства залежить як якість облікової інформації, що надходить до фіскальних органів, так і поліпшення фінансового стану самого підприємства, оскільки правильна організація обліку дасть змогу уникнути фінансових санкцій з боку державних фіскальних органів та оптимізувати податкові платежі.

До організації обліку розрахунків за податками відносять:

- 1) організацію обліку розрахунків за податками згідно з бухгалтерським законодавством;
- 2) визначення об'єктів обліку розрахунків за податками та оцінки стану бухгалтерського обліку цих об'єктів та вибір елементів облікової політики (принципи, методичні прийоми і процедури);
- 3) організацію обліку розрахунків за податками згідно з Податковим кодексом України;
- 4) визначення методики розрахунку податків, запровадження податкових розрахункових таблиць, первинних документів, які забезпечать достовірність та правильність оформлення та законність.

5) внесення змін за умови зміни податкового законодавства. [2].
Проблеми організації обліку для цілей оподаткування особливо актуалізуються, на нашу думку, в умовах частих та численних змін у податковому законодавстві. Характерною ознакою податкової політики

Україні у 2014-2015р.р. було проведення податкової реформи шляхом введення в дію змін до податкового законодавства. Так, з 1 січня 2015 року набув чинності Закон України № 71-VIII [3], та ряд інших нормативних актів [4]-[7] якими передбачені кардинальні зміни в оподаткуванні юридичних осіб та громадян. Податкова реформа спрямована на спрощення та здешевити систему адміністрування податків, а також на додаткове залучити до бюджету держави 40 млрд. грн. в рік. [8].

З цієї метою з 2015 року в Україні зменшується кількість податків: з 22 до 9. Зокрема, до загальнодержавних податків належать податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість, акцизний податок, екологічний податок, рентна плата та мито. До місцевих податків належать податок на майно та єдиний податок. Внівши зміни до законодавства, парламент знизив розмір єдиного соціального внеску з 41% до 16,4%. Це стосується лише тих підприємств, які виконують програму з детінізації заробітних плат, тобто збільшать зарплатний фонд на 30%, а середня заробітна плата становить щонайменше три мінімальних. Деякі податки не скасовані повністю, а лише трансформовані за принципом «два в одному». Так, для сільськогосподарських товаровиробників спрощена система оподаткування збережена. Однак такий податок як фіксований сільськогосподарський – скасовано, але механізм його справляння трансформований у четверту групу платників єдиного податку із встановленням відповідних критеріїв. При цьому значне зростання бази оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи змушує сільськогосподарських товаровиробників за результатами аналізу діяльності попереднього (2014 року) здійснити свій вибір щодо обрання системи оподаткування – загальної чи спрощеної.

З 1 липня 2015р. введено систему електронного адміністрування ПДВ. Це позитивно вплинуло на процес контролю за повнотою сплати до бюджету цього податку, хоча з боку підприємств створило тимчасові фіскальні навантаження. В цілому система електронного адміністрування ПДВ покликана знищити так звані «податкові ями» та сприяти наповненню бюджету.

Уряд продовжує роботу в напрямку податкових реформ. Зокрема, запропоновано так званий формат 20-20-20 (ставки ПДВ, ПДФО та податку на прибуток) а також скасування спеціального режиму оподаткування ПДВ сільськогосподарських товаровиробників.

Отже, в цілому податкова реформа, проведена в 2014-2015рр. в Україні, має ряд позитивних наслідків: зменшення кількості податків, виведення на абсолютно прозорий рівень адміністрування ПДВ, впровадження касових апаратів для окремих СПД, що сприяє детінізації готівкового обігу, зниження податкового навантаження на ФОП. Але в цілому проблема складності адміністрування податків не подолана, а значить не виконано головне завдання - спрощення ведення бізнесу в Україні та створення інвестиційно привабливого клімату.

З метою підвищення ефективності організації обліку для цілей оподаткування на підприємствах в умовах податкового реформування, доцільно здійснювати такі заходи:

- проводити щомісячний аналіз змін в оподаткуванні, оперативне вкористання якого в обліку сприятиме запобіганню податкових помилок і відповідних штрафних санкцій;
- делегувати повноваження щодо оформлення податкових розрахунків та звітності чітко визначеним особам;
- в наказі про облікову політику передбачити засади ведення обліку

для цілей оподаткування;

- запровадити систему внутрішнього контролю за своєчасністю та достовірністю проведення податкових розрахунків, складання та подання податкової звітності;

- впровадити систему податкового планування та аналізу оптимізації податкових платежів);

- передбачити систему стажування та навчання бухгалтерів за програмами змін податкового законодавства (відвідувати семінари, круглі столи, тренінги, тощо);

- автоматизувати процеси податкового обліку на підприємстві, що сприятиме скороченню витрат часу на підготовку необхідної документації та дозволить уникнути низки технічних помилок;

- повністю переходити на подання електронної звітності до фіскальних органів.

Запровадження таких заходів на підприємствах – платниках податків, сприятиме підвищенню рівня ефективності організації обліку для цілей оподаткування, запобіганню податкових помилок і притягнення до відповідальності платників податків, скоротить час та витрати на проведення облікових робіт в сфері податкових розрахунків.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Крупей Н. С. Деякі аспекти формування облікової політики для цілей оподаткування / Н. С. Крупей // Економічні науки. Сер. : Економіка та менеджмент. - 2012. - Вип. 9(2). - С. 231-240.

3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України від 28.12.2014 р. № 71-VIII. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/71-19>

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням: Закон України від 28.12.2014 р. № 72-VIII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/72-19>

5. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України: Закон України від 28.12.2014 р. № 76-VIII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/76-19>

6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці: Закон України від 28.12.2014 р. № 77-VIII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/77-19>

7. Про державний бюджет України на 2015 рік: Закон України від 28.12.2014 р. № 80-VIII. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80-19>.

8. Податкова реформа 2015 основні змін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vkurse.ua/ua/business/nalogovaya-reforma-2015-osnovnye-izmeneniya.html>.